

KOG/05/2022

Bydgoszcz, 20 maja 2022 roku

Szanowny Pan
Marek Gróbarczyk
Sekretarz Stanu
Pełnomocnik rządu ds. gospodarki wodą oraz
inwestycji w gospodarce morskiej i wodnej
Ministerstwo Infrastruktury

Szanowny Panie Ministrze,

Izba Gospodarcza „Wodociągi Polskie” jako jedyny ogólnopolski reprezentant branży wodociągowo-kanalizacyjnej apeluje do Pana Ministra o podjęcie niezwłocznych działań w ramach przysługujących prerogatyw, z uwagi na dramatycznie i dynamicznie pogarszającą się sytuację finansową przedsiębiorstw wodociągowo-kanalizacyjnych.

Na taki stan rzeczy wpływa kilka istotnych przyczyn.

Podstawową przyczyną jest sposób procedowania wniosków o zatwierdzenie taryfy przez regulatora, dyrektorów RZGW Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie, zarówno wniosków przedkładanych po upływie okresu 3 lat obowiązywania, jak również wniosków o skrócenie dotychczas obowiązujących taryf.

Przewlekłość postpowania wynika m.in. z faktu, że regulator stoi na stanowisku, dokonując wykładni językowej przepisów ustawy o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków (dalej: „ustawa”), iż do wydania decyzji w przedmiocie skrócenia okresu obowiązywania taryfy brak jest ustawowo określonego terminu. Nie istnieje żaden racjonalny argument przemawiający za zróżnicowaniem wniosków taryfowych w zależności od tego, czego dotyczą.

Nadto, Izba odnotowuje liczne przypadki, w których wnioskodawcy w trakcie postępowania otrzymują wezwania do udzielania odpowiedzi na pytania, których liczba sięga niejednokrotnie 100! Co także niepokoi Izbę, regulator zakreśla wnioskodawcy zbyt krótki czas na udzielenie odpowiedzi.

Izba raz jeszcze wskazuje także, że brak jest jasnych kryteriów procedowania wniosków, w tym zakresie określania we wniosku taryfowych przez przedsiębiorstwa wod.-kan. zakresu świadczenia usług, które są dowolnie i odmiennie interpretowane przez poszczególne RZGW PGW WP.

Izba przedłożyła już do Ministerstwa Infrastruktury i jest po spotkaniach roboczych w zakresie propozycji ustanowienia szybkiego trybu procedowania wniosku o skrócenie okresu obowiązywania taryfy, który swym zakresem obejmowałyby te wnioski, które oparte zostałyby o zmiany kosztów zakupu energii oraz prognozowanego wskaźnika inflacji. W takim przypadku organ regulacyjny winien badać wniosek taryfowy wyłącznie pod kątem zmian tylko tych elementów kosztowych, co w sposób istotny skróci czas rozpatrywania takich wniosków.

Zbliżone rozwiązanie wprowadzone zostało na mocy Rozporządzenia Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 24 kwietnia 2021 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie szczegółowych zasad kształtowania i kalkulacji taryf oraz rozliczeń z tytułu zaopatrzenia w ciepło (Dz.U. z 2021 r., poz. 788).

Izba wielokrotnie podnosiła także, iż przywołana w art. 1 ustawy „ochrona interesów odbiorców usług, z uwzględnieniem wymagań ochrony środowiska i optymalizacji kosztów” nie może oznaczać jedynie ochrony interesów finansowych przez stosowanie niskich cen i stawek opłat. Ochroną interesów odbiorców usług jest także dbanie o ciągły i niezawodny sposób dostaw wody i odbioru ścieków w sposób wymagający ponoszenia odpowiednich kosztów i przełożenia tego na wartość niezbędnych przychodów będących podstawą do ustalania cen za wodę i ścieki.

Izba pragnie odnieść się także do stanowiska PGW WP, iż za uzasadnione koszty odpisów amortyzacyjnych od inwestycji uznane mogą być tylko te, które przynoszą wzrost przychodów w przedsiębiorstwie wod.-kan.

Takie stanowisko z gruntu rzeczy jest błędne, gdyż najczęściej ilość mieszkańców w miastach i gminach nie zwiększa się, a zatem przedsiębiorstwa nie zwiększają przychodów z tytułu sprzedaży wody i odbioru ścieków, choć ww. inwestycje są niezbędne dla prawidłowego funkcjonowania istniejącej sieci i konieczne dla uzbrojenia kolejnych terenów aglomeracji, w której następują wewnętrzne migracje mieszkańców.

Izba zwracała także uwagę, iż czym innym jest nieuzasadniony wzrost cen, przed którym przedsiębiorstwo wod.-kan. zobowiązane jest chronić swoich odbiorców usług, a czym innym uzasadniony wzrost cen spowodowany zmianami warunków ekonomicznych.

Przedmiotowe warunki ekonomiczne uległy drastycznym zmianom:

- **Katastrofalny poziom inflacji, którego dwucyfrowy procentowy wymiar jest co najmniej trzy do czterokrotnie większy od stworzonego w praktyce przez PGW Wody Polskie prognozy zmian cen w ramach postępowań taryfowych.**
- **Dramatyczny wzrost cen energii elektrycznej stanowiącej od 5 do 15% kosztów całkowitych przedsiębiorstw. Ceny zakupu energii przez przedsiębiorstwa wzrosły z ok. 300 zł/MWh do powyżej 1000 zł/MWh, a więc nawet 300 – 400%.**
- **Gwałtowny wzrost cen gazu sprawia, że w przedsiębiorstwach prowadzących procesy suszenia osadów ściekowych zaniechano tej metody obróbki osadów, co gwałtownie zwiększa koszty zagospodarowania osadów ściekowych.**

- Gwałtowny, kilkudziesięcioprocentowy wzrost cen paliw, które stanowią znaczący udział w kosztach przedsiębiorstw.
- Zaobserwowane już przez IGWP generalne ograniczanie inwestycji i tzw. „przejadanie amortyzacji”, powstrzymywanie się przedsiębiorstw przed większymi, bardziej odważnymi inwestycjami.
- Ratowanie przez przedsiębiorstwa płynności finansowej spółek poprzez uruchomienie kredytów obrotowych finansowanie z nich bieżącej działalności.
- Brak skumulowanych środków własnych i zmniejszające się zdolności kredytowe przedsiębiorstw na udział własny w nowych zadaniach inwestycyjnych z perspektywy z nowych środków z UE.

Szanowny Panie Ministrze,

ogromne wyzwania inwestycyjne – konieczność wdrożenia Dyrektywy dotyczącej jakości wody przeznaczonej do spożycia, nowego rozporządzenia osadowego, przewidywanej w najbliższym czasie zmiany dyrektywy ściekowej, nowych wyzwań w zakresie zabezpieczania produkcji na wypadek działań wojennych, terrorystycznych, zapewnienie cyberbezpieczeństwa, stają się istotnie zagrożone.

Racjonalne podjęcie się realizacji wyżej wskazanych zadań wymaga posiadania środków własnych, stabilizacji finansowej, którą przedsiębiorstwa wod.-kan. pozyskują przede wszystkim z wpływów taryfowych, stąd konieczne jest przyjęcie rozwiązań umożliwiających szybkie procedowanie wniosków taryfowych uwzględniających rzeczywiste koszty działalności sektora wod.-kan., jak również jasne i precyzyjne dla stron zasady postępowania taryfowego.

Izba podtrzymuje także wolę uczestniczenia w opracowaniu szczegółowych propozycji zmian przepisów oraz opracowania katalogu dobrych praktyk w zakresie procedowania wniosków taryfowych.

Z poważaniem
Krzysztof Dąbrowski
Prezes IGWP